

zijn gerestitueerd. Nu was er volgens de essayeur op de aangevoerde partij van 46¹³⁴/₁₂ mark stofgoud een tekort van f 768, die volgens besluit van 26 november 1765 de inzamelaars in rekening zal worden gebracht. Bij een tweede harping was er op 87.095 lb peper 4387 lb, of 5 %, stof, die zal worden afgeschreven en in zee gegooid. De residenten zal gevraagd worden waar deze hoge stoffigheid aan is toe te schrijven. De brief van 14 september 1765 bericht dat de sultan beweert, dat hij de Hoge Regering over zijn schuld heeft geschreven en betaling uitstelt tot hij een antwoord heeft ontvangen. Zoals reeds gezegd is dit niet waar. Men wacht af wat er van dit voorwendsel komt.)

Den ratoe anum heeft den 10^e juni naar inhoud van die zelfde brief een visiti bij den resident Palm afgelegd en uyt naam en door een overgegeevene brief van den jongen sulthan verzogt om een beleening van 20.000 Spaanse realen voor den aanstaanden peperoegst, alzoo hij ratoe anum als dan generaale leverantier zoude zijn, met belofte dat den sulthan zig als borg voor die schuld zoude interponeeren. En om de peperleverantie door dat middel te faliciteeren, was men getreedden tot de beleening van 8000 Spaanse realen. Dog bij brief van den 8e november jongstleden hebben zij tot ons leedweezen bedeeft zeer onaangename berigten van de peperleverantie en als een noodzakelijke middel geproponceert om twee à 3 wel bemande chialoupen te mogen erlangen, teneynde het sluyken na Soloc bij de Engelschen en na andere plaatsen met nadruk te kunnen beletten.

Fol. 1221r-v.

(In maart 1766, of zo gauw het weer mogelijk is vaartuigen naar Bandjarmasin te zenden, zullen er daarover besluiten genomen worden. [fol. 1222] Aan enige huishoudelijke zaken in de brieven van 14 september en 8 november 1765 wordt voorbijgegaan. De uitgaven en inkomsten over 1764/65 en de verwerving van peper zijn reeds in de generale missive van 20 oktober 1765 vermeld. Vanwege de kinderziekte hield het hof zich beneden de loge te Kalajan op en trok het zich in juni 1765 naar Alalak terug. Daar de resident geen audientie kreeg, kon de brief van de Compagnie niet overhandigd worden. Hij is op 7 september 1765 plechtig bij de loge afgehaald. De kroonprins pangerang Rachmat, een zoon van de vorige sultan Mohammed Lia, is overleden zonder dat de gevolgen voor de Compagnie of het rijk zijn medegedeeld. Dat had wel behoren te gebeuren.

TIMOR

[fol. 1223] Wegens persoonlijke veroordelingen en pretenties waren er in de laatste brieven uit Timor van 1 en 12 oktober 1765 veel klachten over het naar Batavia gehaalde en daar overleden opperhoofd Johan Willem Daniel Erhard ter Herbruggen. Daarover is op 19 en 20 december vergaderd en de ontevredenheid daarover is vervat in de gewone en geheime brieven naar Timor van eind december, waarop hieronder wordt teruggekomen. Van begin januari tot eind december 1765 is daarheen op 8 februari met de barken Liefstallige en Leervis verzonden: 33 pakken diverse textiel t.w.v. f 18.537, andere koopwaar t.w.v. f 722, aan levensmiddelen, benodigdheden, met de onkosten en enige andere posten voor f 27.208, of in totaal voor f 46.4467. Uit Timor werd op 8 juli, 30 november en 1 december 1765 met de genoemde twee barken en het burgervvaartuig Jonge Dirk ontvangen: [fol. 1224] 29¹/₂ taël riviergoud, 8612¹/₂ lb was, waaronder 312¹/₂ lb als geschenk, 40 slaven, van wie twee als geschenk, 109.500 lb groene katjang, met enige artilleriegoederen, bedorven specerijen en andere kleinigheden t.w.v. f 14.178. De billijke afhandeling van de ongewenste huishoudelijke zaken die het bestuur in zijn besluiten van 23 april, 2 en 22 mei, 18 en 20 juni, 18 en 30 juli, 1 en 26 augustus 1765 heeft vermeld, is aan het huidige opperhoofd Bartholomeus van Voorst overgedragen. Er wordt voor deze kwestie verwezen naar de gewone en geheime brieven naar Timor van 31 december 1765 en de besluiten van 29 november, 2 en 10 december 1765. Bij het eerste besluit werd Terherbrugge bij het aan land komen in de hoofdwacht van het kasteel voorlopig in militair arrest genomen en zijn zijn goederen in beslag genomen. [fol. 1225] Dit gebeurde op voorstel van de gouverneur-generaal, nadat hem uit de stukken was gebleken dat Ter Herbruggen f 46.436 weigerde te voldoen en dat er klachten over zijn be-